

Három megye határánál

Interjú Varga Jánossal

Somogy, Tolna, Baranya... és dúdolbatjuk tovább tetszés szerint, a Duna, Tisza, Balaton, ... dallamára. Közben kicsöng a telefon Varga János erdésznél és a szállító járművek rakodása közben tudunk beszélni. A hasonlító életkorra tekintettel elfogadjuk a tegeződést.

– Szervusz. Kicsit késtem a hívással, de ha közben adminisztrálmod kell, színtetet tartunk. Most hol dolgoztok éppen?

– A kisorsolt település: Kercseliget és Nagyberki határában vagyunk, és három MAN szerelvény rakodik hárs farostfát, amelyet vasúton szállítatunk tovább. Itt a stabilizált úton nincs különösebb gond, de a völgyben latyakos a talaj, nehéz a kiszállítás. Az értékeesebb anyaggal ott még várnunk kell.

– A kerületed neve csábítóan hangzik: Szilvás. Honnan kapta?

– Sajnos, nem volt gyümölcsöző a kutatás, ezért fogadjuk el, hogy valamikor paradicsomi bőség volt itt szilvából.

– Kercseligetről és a kerületről mit tartasz érdemesnek elmondani?

– A település régebbi, talán betelepült sváb lakosság volt az „alapító”. Mindenestre, szorgalmas ma is itt a nép. A Szalacsikai és a Kata-hegyen 2-300 éve hagyomány a szőlőtermesztés, csiszolódik a borkultúra. A körzetet északról a Kapos folyó, keleten és délen két megye határa, nyugaton Kaposhomok zárja. A kerület 1036 hektáros, Kercseliget, Nagyberki és Mosdós határaiban fekszik. A felszín a dombvidéki jelleget hordozza, illendően a Tolnai és a Zselici tájhoz. A talaj kötött, vályogos, elképzeltető az állapota az egy hete, március elején még 30-40 cm-es hó után.

– És az erdők milyenek?

– Védegetnek minősülő erdő nincs a kerületben, idős természetserű tölgyes és bükkös maradványerdők a volt uradalmi birtok völgyeiben található. Az 1940-es és 50-es években számottevő mesterséges erdősítés történt, mezőgazdasági művelést követően. Kocsánytalan, a völgyi fekvésekben kocsányos tölgy, hársas bükkös állományokat telepítettek. A cser, a gyertyán adott helyeken jellemző kísérők, valamint a pangóvízes helyeken az éger és a kőris alkot állományt. Kisebb térfoglalással az akác is jelen van, inkább a tolnai határ felé. A 60 év körüli állományok a növedékfokozó gyéritések alanyai mostanában.

– Előzetes tájékoztatásból tudom, hogy nem Kercseligeten laksz.

– Igen, Fonó községben lakom, jó 20 km-re. A távolságnak is története van. Az iskolák után előbb Fonón szolgáltam, majd a TSZ erdészeti ágazatát vezettem 10 éven át, ahonnan Kaposhomokra helyezkedtem el ismét kerületvezetőnek. Az itteni erdők a kárpótlás idején zömmel magánerdők lettek, a feladatok 2000-tól távolabbra szőlítettek. A közlekedést a saját Niva gépkocsival oldhatom meg, praktikus.

– És a szolgálat előtti időszakod története hogy hangzik?

– 48 éves vagyok, a családból egyedüli erdész, azaz se előitem, se utánam... A két fiam más pályát választott. Megértem és elfogadom a döntésüket. Előbb szakmunkás lettem Középrigócon, a szakközépiskolát Sopronban levelező tagozaton végeztem el. És Szegeden folytatódik a történet, ahol technikus minősítést értem el.

– Rendszeresen találkozol-e az Erdészeti Lapokkal? Hogy vélekedsz az új arculatról?

– Igen, egyesületi tag is vagyok. A Lapokat megjelenésében tetszetősebbnek érzem a korábnál. A tartalom is változatosabb. Hasznosnak tartom, ha több hely és mondanivaló jut a magánerdő-gazdálkodással foglalkozó írásoknak. Valószínű, hogy ez nem csak itteni igény.

– A magánerdők kezelése mennyiben érinti a munkádat?

– Esetenként megbízás, vagy csupán „kisegítés” formájában foglalkozunk a magánerdők kezelésével. Fonó, Berki és Kercseliget is érintett ilyen munkákkal.

– A téli időszakban milyen termelések folytak a kerületedben, és milyen erdősítési munkákra készülsz?

– Tarvágások voltak a Mosdós 5/E-ben, a Kercseliget 4/E-ben például. A vágások idejében befejeződtek, a kitarító miatt kampányszerűen kell a vágás-takarítást befejeznünk, illetve a talaj-előkészítést elvégeznünk. A gépi talaj-előkészítésnek most nem kedvez a szabdaltságot, túlnyomó részben kézi pásztázás és tányéros talaj-előkészítés lesz. A mesterséges első-kivétel, kevés pótlás és állománykiegészítés csemetével történik, amelyet részvénytársaságunktól kapunk többségében, de beszerzésből is kiegészítjük.

– Kikkel termeltetek, kik erdősítetek?

– A fakitermelésben LKT-s és MTZ-s vállalkozókkal, jól begyakorolt és saját eszközökkel dolgozó emberekkel szerződünk. Általában nem jelent gondot az erdősítés sem, ami a vállalkozói munkavégzést illeti. Most persze számítani kell a kurta szezonra!

– A szokatlanul havas és kemény tél mennyire érződik az erdősítések és a vad viszonyában?

– Ezen a területen vadászársági gazdálkodás folyik. Én kifejezetten jó, szinte napi kapcsolatban vagyok a vadászokkal. A többnyire paneles kerítéssel védett erdősítések közös ellenőrzés alatt tartjuk, és a vadmentesítés az észlelést követően kivétel nélkül megtörténik. A kerítés rongálása, sajnos, nem ritka, mint ahogyan a „hurkolás” sem a rongált helyeken. Próbálkozok persze a disznó is, nyomában az őz, de mi „résen” vagyunk. 65-70 hektáros a folyamatos erdőápolás, az ápolási időszak is alkalom a figyelésre, védelemre.

– Akkor neked is jut a kilövésből!

– Őszintén, én nagyon szeretem a vadat, figyelni, gondozni, nyomát járni, a kilövésével viszont nem barátkoztam meg.

– Mire ajánlod még a figyelmet a kerületed tájékán?

– Itt van ugye a három megye határa, ahol 2-3 éve, gondolom, hogy összefogva, kopjafát állítottak. A közvetlen környéke azóta kiránduló-, pihenőhely. A szőlőtermesztésről előbb már szóltam, a szőlőktől tovább indulva földhalmok sorát látni. Az idősebbek az őseiktől úgy tudják, hogy ezek avarkori földvár maradványai. És hogy kalappal, helyesebben sapkával köszönjek el: az előző kollégám felesége mesélte, hogy a közeli vízmosság, a Sapka-töltés helynév a hődolsági időkből származik. A nehezen járható árkon sapkákban (turbán?) hordott földdel építettek átjárót a menekülő törökök.

– Köszönöm az alapos és érdekes bemutatkozást, jó egészséget kívánok!

Apátóczy István